

Concept verslag Meedenkgroep Papekop – 9 februari 2026

Opening (19.30 uur)

5.1.2.e (5.1.2.e onafhankelijk procesbegeleider) heet iedereen welkom en benoemt wie er naast de omwonenden nog meer aanwezig zijn. Daarna volgt een korte terugblik op de vorige bijeenkomst. Er zijn geen opmerkingen op het verslag van de vorige bijeenkomst binnengekomen; het verslag is daarmee vastgesteld.

Opgemerkt wordt dat het verslag en de sheets van 26 november nog niet definitief zijn vastgesteld, omdat aan de getoonde sheets “concept” is toegevoegd en deze nog niet buiten de Meedenkgroep zijn gedeeld. 5.1.2.e antwoordt dat verslag niet meer zal wijzigen en dat het klopt dat het verzoek nog steeds geldt om de sheets met de indicatieve opstellingsvarianten die zijn getoond op 26 november, ook met “concept” er op, niet verder te delen. In ieder geval tot de opstellingsvarianten die onderzocht gaan worden duidelijk zijn om zo te voorkomen dat er onduidelijkheid ontstaat over welke varianten nu onderzocht gaan worden. 5.1.2.e vult hierop aan dat de varianten die onderzocht gaan worden, tijdens de onderzoeken nog aangepast kunnen worden.

Update Initiatiefnemers (19.40 uur)

5.1.2.e (5.1.2.e van de Windvogel en namens de initiatiefnemer) geeft een korte update van de stappen die de initiatiefnemers hebben gezet. Hij deelt mee dat de eerste ecologische onderzoeken zijn gestart en een aantal ook reeds deels is afgerond. Zo is het onderzoek naar vleermuizen voor het eerste seizoen al afgerond en de resultaten hiervan worden nu verwerkt. Dit onderzoek wordt nog een tweede seizoen herhaald. De wintertelling van vogels is nu in volle gang. In het tweede onderzoeksjaar volgen nog meer onderzoeken naar de in het gebied aanwezige flora en fauna (bijvoorbeeld ook naar hazen en fazanten). De gesprekken met grondeigenaren lopen nog. De initiatiefnemers verwachten eind maart tot overeenstemming met de grondeigenaren te komen. Sommige onderzoeken zullen dus al starten gebaseerd op mogelijke opstellingsvarianten terwijl nog niet zeker is of die varianten ook mogelijk zijn, omdat er nog geen overeenkomst is met de grondeigenaren. Als grondeigenaren afhaken, kunnen er dus ook varianten tijdens de onderzoeksfase afvallen.

Vraag: is de planning die de provincie hanteert niet veel te krap?

5.1.2.e antwoordt dat de planning van de provincie krap is en dat deze ook druk legt op de initiatiefnemers om het door de provincie gewenste tempo bij te benen en het proces met omwonenden en grondeigenaren zorgvuldig te doorlopen. Er zijn volgens hem tegelijkertijd ook goede redenen om vertraging te voorkomen. Voor de initiatiefnemers geldt dat een zorgvuldig proces binnen de huidige planning nog mogelijk is, maar dan moet er ook verder niks tegenzitten wat om meer tijd vraagt.

Toelichting op toetsing proces en inhoud (19.50)

5.1.2.e licht toe waar de omgevingsovereenkomst voor bedoeld is, wat er minimaal in moet komen te staan, wie deze ondertekent, wat deze handtekening betekent en hoe de omgevingsovereenkomst tot stand komt (zie de bijgevoegde sheets).

Vraag: wat als omgeving en initiatiefnemers het niet eens worden?

Het zal een onderhandelingsproces worden waarbij het streven is dat initiatiefnemers en

meedenkgroep over alles afspraken maken. Voor punten waar dat niet haalbaar voor blijkt, kan ook worden opgeschreven dat het de wens van de Meedenkgroep is om andere c.q. verdergaande afspraken te maken. 5.1.2.e (5.1.2.e deskundige van de Meedenkgroep) geeft aan dat omwonenden er voor die punten voor kunnen kiezen hier de politiek (Provinciale Staten) over te benaderen en te bepleiten dat bijsturing nodig is.

Presentatie hinder en de omgevingsovereenkomst (20.10)

5.1.2.e geeft een presentatie (zie bijgevoegde sheets). Hij licht toe dat wat hij presenteert een eerste voorschot is van ideeën waarover je afspraken zou kunnen maken in de omgevingsovereenkomst. Om te zien wat er nodig is, moet echter ook nog worden afgewacht wat de provincie opneemt in de onderzoeksopzet en welke inzichten de onderzoeken op gaan leveren.

Vraag: Ook als veel voorstellen van de Meedenkgroep door provincie worden overgenomen in de onderzoeksopzet en later worden onderzocht, dan betekent dat nog niet dat het ook (bijvoorbeeld als norm) in het project wordt opgenomen. Hoe moeten we daar dan voor zorgen?

5.1.2.e antwoordt dat de provincie niet zonder reden zaken zal onderzoeken. De verwachting is dat dat wat de provincie belangrijk vindt te onderzoeken, ook zal worden vastgelegd in het MER, maar het kan verstandig zijn daarover ook in de omgevingsovereenkomst afspraken te maken. Daarbij geldt wel dat nul-hinder door windmolens niet bestaat; het doel moet zijn om afspraken te maken om te komen tot zo min mogelijk hinder.

Vraag (bij de sheet "Geluid - extra afspraken"): komt er ook een tijdspanne voor de meting en de oplossing?

5.1.2.e antwoordt dat je van te voren zeker afspraken kunt maken over hoe snel een klacht wordt opgevolgd, maar dat je niet van alles van te voren kunt weten hoe lang het gaat duren om een eventueel probleem ook op te lossen.

Vraag (bij de sheet "Geluid -extra afspraken"): hoe gaan we afspraken maken zodat we klachten voorkomen, voordat we met klachten afhandeling omgaan??

5.1.2.e antwoordt dat het voorkomen van klachten grotendeels moet komen door de normen die worden opgesteld en eventueel aanvullende afspraken die worden gemaakt om hinder te voorkomen.

Vraag (bij de sheet "Geluid -extra afspraken"): Minder winst is nog steeds winst; in hoeverre zijn initiatiefnemers bereid om genoeg te nemen met minder winst en de normen naar beneden bij te stellen?

5.1.2.e vraagt de initiatiefnemers daar later bij hun reactie op in te gaan.

Vraag (bij de sheet "Bouwafspraken") : Is het gebruikelijk om lokale partijen te contracteren voor de bouw en moeten we daarover dingen afspreken in de omgevingsovereenkomst?

5.1.2.e antwoordt dat dat kan. 5.1.2.e vraagt de initiatiefnemers daar later bij hun reactie op in te gaan.

5.1.2.e vraagt de Meedenkgroep wie er naar aanleiding van de presentatie van 5.1.2.e nog punten wil inbrengen die de deskundigen van de stuurgroep kunnen gebruiken bij het opstellen van de eerste conceptteksten van de omgevingsovereenkomst. De volgende vragen en aandachtspunten worden ingebracht:

- *Zorg ervoor dat afspraken SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) en niet multi-interpretabel geformuleerd zijn; zeker als het gaat om handavingsafspraken zodat wordt voorkomen dat de afspraken die worden gemaakt, achteraf een wassen neus blijken te zijn.*

- *Kan er ook een jurist meelezen?*

5.1.2.e en de Meedenkgroep vinden dat een goede suggestie als het gaat om de meer juridische afspraken. Voor andere afspraken kunnen juristen zaken juist ongewenst complex maken; dan kun je er beter voor zorgen dat de afspraken gewoon helder en duidelijk geformuleerd zijn.

- *Zorg dat duidelijk is welke afspraken waar terecht komen en wat de status daarvan is*

5.1.2.e antwoordt dat er eigenlijk drie plekken zijn waar afspraken kunnen worden vastgelegd. De omgevingsovereenkomst tussen initiatiefnemers en omgeving; die afspraken hebben vooral de status van een inspanningsverplichting. De vergunning; die is publiekrechtelijk afdwingbaar. De anterieure overeenkomst tussen de initiatiefnemers en de Provincie; dat is een privaatrechtelijk contract tussen deze twee partijen.

- *Het moet duidelijk zijn dat als we als Meedenkgroep bereid zijn om mee te denken en afspraken te maken, dat niet wil niet zeggen dat we vinden dat er windturbines passen in dit gebied.*

Dat zal worden opgenomen in de omgevingsovereenkomst.

- *Kunnen het nieuwe kabinet of de nieuwe gemeenteraden de provincie nog overrulen of op andere gedachten brengen?*

5.1.2.e antwoordt dat als er nieuwe landelijke normen komen voordat er een vergunning voor dit project is, dat deze nieuwe normen dan ook voor dit project zullen gelden. Verder geldt dat de provincie voor dit project het bevoegd gezag is wat betekent dat de provincie hierin eigenstandig beslissingen mag nemen. Het nieuwe kabinet of nieuwe gemeenteraden zullen de provincie niet van koers doen veranderen.

- *Moet er nog onderscheid worden gemaakt voor de afspraken als er wel of niet iets verandert in de opstellingen die er uiteindelijk gekozen gaan worden?*

5.1.2.e antwoordt dat dat kan, maar dat het het beste is als de afspraken zo zijn geformuleerd dat ze voor alle opstellingen werken.

- *Het is van belang om nu al afspraken te maken over hoe het er straks uit komt te zien en dat er ook afspraken zijn met de grondeigenaren dat er straks voldoende ruimte is om bijvoorbeeld batterijen, zonnepanelen of de sokkel van de windturbine met bosschages aan het zicht te onttrekken.*

Dat wordt meegenomen bij het opstellen van de concept-afspraken.

- *Het moet duidelijk zijn wie je kunt bellen bij hinder, zijn dat de initiatiefnemers?*
5.1.2.e reageert positief. Dat wordt meegenomen bij het opstellen van de concept-afspraken.
- *In de klachtenregeling moeten er ook afspraken worden gemaakt over de reactietijd en wanneer er dan gemeten wordt.*
5.1.2.e antwoordt dat de klacht wel meteen kan worden gemeld en er snel actie kan worden ondernomen, maar dat het nog steeds enige tijd, soms wel weken, kan duren voordat het probleem is opgelost of er een meting wordt gedaan. Hierover wordt een voorstel meegenomen bij het opstellen van de concept-afspraken, die afspraken moeten wel realistisch zijn. Vanuit de Meedenkgroep wordt opgemerkt wordt dat het daarom van belang is dat er continue gemeten wordt en dat ook vastgelegd wordt. Dan heb je altijd de juiste gegevens van het moment dat er klachten waren.

Korte break (20.50)

Presentatie gezondheid en de omgevingsovereenkomst (21.00)

5.1.2.e (5.1.2.e deskundige Meedenkgroep) geeft een presentatie (zie bijgevoegde sheets). Naar aanleiding daarvan worden de volgende vragen gesteld:

Vraag: wat zijn voorbeelden van gezondheidsklachten door windturbines?

5.1.2.e antwoordt dat door de hinder die windturbines veroorzaken er indirecte gezondheidsklachten kunnen ontstaan zoals stress, slecht slapen en concentratieproblemen. Dat kan zelfs tot gevolg hebben dat iemand zijn beroep niet meer kan uitoefenen. Op verzoek reageert 5.1.2.e en geeft aan dat het niet te voorkomen is dat er hinder zal ontstaan, maar dat de initiatiefnemers zo goed mogelijke afspraken willen maken om hinder te beperken.

Vraag: wat is er bekend over de impact van windturbines op extra kwetsbare groepen zoals kinderen met autisme?

5.1.2.e antwoordt dat er geen aanleiding is te veronderstellen dat het beeld hier afwijkt van het landelijke beeld, maar dat het belangrijk is om hierover contact te houden met GGD en RIVM om inzichten te verkrijgen. Het is belangrijk om dit serieus te nemen, maar 5.1.2.e is hierover tot nog toe geen specifieke inzichten tegengekomen. Vanuit de Meedenkgroep wordt aangegeven dat je pas weet of het beeld hier afwijkt van het landelijke beeld als je dat hier ook gaat onderzoeken. Verder wordt aangegeven dat de GGD geen antwoord geeft op individuele en hierover afspraken heeft gemaakt met de provincie Utrecht. Belangrijk om dit goed te bekijken en te bespreken wat er hierover in omgevingsovereenkomst kan worden vastgelegd.

Vraag: wordt een gezondheidsmonitor zoals bij windpark Nij Hiddum-Houw op meerdere plekken uitgevoerd en wat leren we van deze inzichten?

5.1.2.e antwoordt dat een gezondheidsmonitor ook elders is toegepast en steeds vaker wordt toegepast en dat dat belangrijke inzichten oplevert die elders kunnen worden gebruikt.

Vraag: wanneer, als er een vliegtuig nadert, gaat de obstakel-verlichting met naderingsdetectie, aan?

5.1.2.e antwoordt dat dat afhankelijk is van de hoogte en het traject van een vliegtuig. Dat wordt bepaald per locatie. De naderingsdetectie zorgt wel voor een grote afname van het aantal keren dat de lampen aangaan.

Vraag: uit de monitor blijkt dat het aantal meldingen afneemt; kan het zo zijn dat de klachten niet afnemen, maar dat mensen klachten alleen minder vaak melden?

Uit de, goed ingevulde, vragenlijsten blijkt dat dat niet de reden is dat het aantal meldingen afneemt. Het is belangrijk om ook met omwonenden in gesprek te gaan om van henzelf persoonlijk te horen hoe zij de hinder ervaren.

Vraag: is het aantal mensen dat rond windpark Nij Hiddum-Houw woont vergelijkbaar met hier en zo nee wat betekent dat voor de monitor?

5.1.2.e geeft aan dat rond het windpark Nij Hiddum-Houw veel minder mensen wonen in een cirkel van 2,5 km. Dat maakt het makkelijker conclusies aan de monitor te verbinden. Als je hier in Papekop de logische grens van 10x tiphoogte aanhoudt dan krijg je een veel groter aantal mensen dat voor de monitor benaderd wordt. 5.1.2.e geeft aan dat de provincie aan het kijken is of zij de gezondheidsmonitor bij al haar windprojecten in wil zetten. Of hier, met zoveel meer mensen in de buurt van de windturbines een vergelijkbare monitor (met vragenlijsten, meldpunt en huisbezoeken etc.) mogelijk is, is nog niet duidelijk. Dit zal de Meedenkgroep met haar deskundigen en de provincie en/of initiatiefnemers moeten oppakken om op voorhand te zorgen dat dit SMART en juist wordt neergezet en geborgd.

Vraag: is er ook onderzoek gedaan naar het effect van lekstroom en zwerfstroom op de gezondheid van dieren?

5.1.2.e antwoordt dat er geen wetenschappelijk bewijs is dat er door windturbines zwerfstroom of lekstroom optreedt die effect heeft op dieren. Het voorzorgsprincipe pas je ook pas toe als er gerede reden is om aan te nemen dat problemen ergens een oorzakelijk gevolg van zijn; die gerede reden is er nog niet als het gaat om zwerfstroom/lekstroom en een gezondheidseffect op dieren.

Ondanks de reactie van 5.1.2.e blijven hierover zorgen bestaan, omdat weliswaar niet bewezen is dat de zwerfstroom door de windturbines komt, maar het is ook niet bewezen dat deze hier niet door wordt veroorzaakt. Bovendien zijn er hier in de omgeving al meerdere mogelijke bronnen van zwerfstroom (hoogspanningsmasten die worden opgewaardeerd, spoorlijn). Onduidelijk is welke invloed dat heeft.

Vraag: als er straks 20.000 huishoudens worden betrokken in een gezondheidsmonitor, dan is er wellicht maar een heel klein percentage dat grote hinder ervaart. Hoe zorg je ervoor dat dan ook dat kleine aantal mensen wel de aandacht krijgt en er niet wordt geconcludeerd dat het allemaal wel meevalt?

5.1.2.e antwoordt dat het voor de monitor, het melden van de klachten en de opvolging niet uitmaakt of dat een klein of groter percentage is; de hinder wordt gemeld en eigenaren houden er dan rekening mee. Je kunt afspreken dat er onderscheid wordt gemaakt tussen de monitoring van hinder voor mensen die dichtbij wonen (800m) en er meer last van hebben en hinder voor mensen die verder weg wonen (800-2700m).

Reactie Initiatiefnemers (21.40 uur)

Namens de initiatiefnemers geeft 5.1.2.e een eerste reactie op de presentaties van 5.1.2.e en 5.1.2.e en de vragen en aandachtspunten van de Meedenkgroep. Hij deelt onder andere het volgende mee:

- De afspraken in de omgevingsovereenkomst moeten zo worden opgesteld dat ze begrijpelijk en praktisch en toepasbaar zijn; tegelijkertijd is nog niet alles zeker als de omgevingsovereenkomst wordt opgesteld. Daarom is het belangrijk om ervoor te zorgen dat er geen beloftes worden gedaan die later niet waargemaakt kunnen worden. Ook wil je niet al dingen heel specifiek vastleggen waardoor je verderop in het proces bepaalde keuzes niet meer kunt maken, die mogelijk wel in het belang van het project of de omwonenden zouden kunnen zijn.
- De gezondheidsmonitor is een essentieel punt. De provincie is van plan dit provinciaal te gaan organiseren. Als dat er niet van komt dan is het goed om dit in de omgevingsovereenkomst op te nemen.
- Het idee om te kiezen voor de 50% stilste turbines is een creatieve oplossing. Wellicht helpt het om op voorhand een afwegingskader te maken en met de Meedenkgroep te delen om zo inzicht te krijgen in hoe keuzes verderop in het proces worden gemaakt.
- De provincie stelt hoge eisen aan de landschappelijke inpassing. Initiatiefnemers maken op voorhand afspraken met grondeigenaren hoeveel grond er nodig is, ook voor de landschappelijke inpassing en welke vergoeding grondeigenaren krijgen voor de verschillende functies waarvoor hun grond gebruikt gaat worden.
- Batterij-opslag wordt onderzocht, het maakt de businesscase doorgaans sterker, maar daarover is zeker nog geen keuze gemaakt.
- Wet en regelgeving stelt eisen aan een goede landschappelijke inpassing, mogelijk is er ruimte om daarbovenop extra waarde en groen toe te voegen en daarover afspraken te maken. Hierover wordt ook al met de grondeigenaren gesproken. Het streven is om wel het zo compact mogelijk te houden.
- Op de vraag wat het moment is om afspraken te maken tussen initiatiefnemers en omgeving en of het niet te vroeg is om dat al voor de zomer te doen, antwoord 5.1.2.e dat er in het hele proces op verschillende momenten keuzes moeten worden gemaakt. Sommige keuzes kun je nu al maken, andere keuzes, zoals de turbinekeuze volgt pas later. In de omgevingsovereenkomst moet ook worden vastgelegd welke beslissingen later nog genomen gaan worden en op welke manier de omgeving hierover kan meepraten. Als je wacht tot alles duidelijk is, dan zijn er ook al keuzes gemaakt waar je dan niet over hebt kunnen meedenken.
- Er zijn projecten waarvoor een bedrijvenmarkt wordt georganiseerd zodat je zoveel mogelijk lokale partijen een opdracht kunt geven in de realisatie van het project. Dat zou hier ook mogelijk kunnen zijn.
- Als er klachten zijn dan is het belangrijk dat het contact met de initiatiefnemers zo laagdrempelig mogelijk is. De initiatiefnemers vinden het belangrijk om voor de omwonenden eenvoudig en op korte termijn bereikbaar te zijn.
- Over het voorkomen van vallend ijs, op bijvoorbeeld fietspaden, zijn heel goed afspraken te maken.

Op de vraag wat er gebeurt als de omgeving niet meedenkt over de omgevingsovereenkomst of deze niet ondertekent antwoordt ^{5.1.2.e} dat de provincie dan volgens het eigen beleidskader zal toetsen hoe het proces verlopen is en of de omgeving (de Meedenkgroep) een reële kans heeft gehad om mee te denken. De conclusie zal dan zijn dat met de bijeenkomsten die nu tot en met juni gepland zijn, deze reële kans er is geweest en dat het proces dus voldoet aan de in het beleid gestelde eisen en dat dat dus geen reden is om geen vergunning te verlenen.

De Meedenkgroep roept de initiatiefnemers op om bij de provincie op de rem te trappen zodat de omgevingsovereenkomst pas wordt afgesloten als er meer duidelijk is over hoe het project er uit zal zien.

Afsluiting (21.55)

^{5.1.2.e} sluit af met de mededeling dat:

- De volgende bijeenkomst op 10 maart plaatsvindt en dan de concept teksten worden besproken voor het maken van afspraken over gezondheid en hinder in de omgevingsovereenkomst. Deze concept teksten worden opgesteld door de adviseurs van de meedenkgroep en tijdig met de Meedenkgroep en de initiatiefnemers gedeeld zodat iedereen zich goed kan voorbereiden.
- Er volgt voor de volgende bijeenkomst ook een stuk van de initiatiefnemers over de organisatie van zeggenschap, lokaal eigendom, financiële participatie etc.
- Zodra het besluit van GS over de onderzoeksopzet beschikbaar is, wordt het gedeeld met de Meedenkgroep
- Het verslag van vanavond volgt weer per mail.
- Op een zaterdag in maart (21 of 28 maart) wordt er een excursie georganiseerd, bij voorkeur naar windpark Groen in Dronten. ^{5.1.2.e} inventariseert zo mogelijk per mail naar welke datum de voorkeur uitgaat.